

ODHAD DOPADU ZAVEDENÍ FINANČNÍCH ODMĚN ZA TŘÍDĚNÍ (DÍLČÍ ZJIŠTĚNÍ Z ŘEŠENÍ PROJEKTU 16-14409S PODPOŘENÉHO GA ČR „VLIV DEMOGRAFICKÉHO VÝVOJE A VYTĚŠŇOVACÍHO EFEKTU NA POPLATKOVOU POLITIKU OBCÍ V ODPADOVÉM HOSPODÁŘSTVÍ“)

O PROJEKTU

Hlavním cílem projektu 16-14409S podpořeného GA ČR „VLIV DEMOGRAFICKÉHO VÝVOJE A 'VYTĚŠŇOVACÍHO EFEKTU' NA POPLATKOVOU POLITIKU OBCÍ V ODPADOVÉM HOSPODÁŘSTVÍ“ je vyhodnotit dopady demografických změn, behaviorálních aspektů (především tzv. vytěšňovacího efektu) a struktury obecních nákladů na odpadové hospodářství na účinnost systému plateb v České republice.

METODIKA VÝZKUMU

Sběr dat realizoval Institut evaluací a sociálních analýz (INESAN) na vzorku obecné populace ČR v průběhu ledna 2017.

K výběru respondentů bylo použito kvótní techniky. Do zkoumaného vzorku byli zařazováni lidé ve věku od 15 do 74 let. Při koncipování výběru bylo použito aktuálních údajů Českého statistického úřadu. Zkoumaný vzorek reprezentuje základní populaci z hlediska pohlaví, věku, velikosti místa bydliště a kraje. V rámci výzkumu byla data získávána pomocí osobních rozhovorů vyškolených tazatelů s respondenty.

- 3 759** Počet oslovených
- 1 579** Počet respondentů (velikost vzorku)
- 42 %** návratnost (*podíl respondentů na počtu oslovených*)
- 36 min.** Průměrná doba jednoho interview

POPIS VZORKU

50 %
muži

50 %
ženy

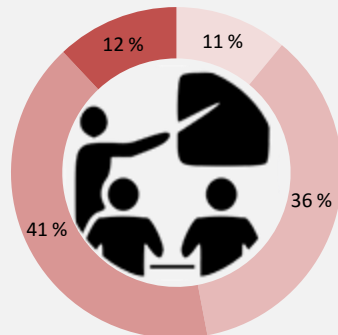
22 %
osoby mladší než 30 let

38 %
osoby ve věku 30–49 let

40 %
osoby ve věku 50 a více let

■ ZŠ
■ SŠ bez maturity
■ SŠ s maturitou
■ VŠ

v obcích s méně než 1 000 obyvateli žije 14 % respondentů

v obcích s 1 000 až 6 999 obyvateli žije 31 % respondentů

v obcích se 7 000 a více obyvateli žije 55 % respondentů

SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ

V případě, že by došlo k zavedení finančních odměn za třídění odpadu, by podle významné většiny dotázaných lidé začali třídít více a/nebo by začali třídít i ti, kteří v současnosti netřídí. Zavedení finanční odměny by však podle respondentů přineslo i negativní efekty, jakými jsou tlak na navyšování této odměny nebo potlačení environmentálního aspektu třídění (lidé by třídili kvůli odměně a ne kvůli životnímu prostředí).

Respondenti, kteří skutečně třídí odpad, jsou ve větší míře přesvědčeni, že by lidé v reakci na zavedení finančních odměn za třídění odpadu třídili více a/nebo by začali třídít i ti, kteří netřídí. Dále si ve větší míře myslí, že by si lidé začali přepočítávat, jestli se jim třídění vůbec vyplatí.

ODHADOVANÉ DOPADY ZAVEDENÍ FINANČNÍCH ODMĚN ZA TŘÍDĚNÍ ODPADU

94 % LIDÉ BY TŘÍDILI VÍCE/ZAČALI BY TŘÍDIT I TI, KDO DNES NETŘÍDÍ

75 % LIDÉ BY ČASEM POŽADOVALI ZVÝŠENÍ TÉTO ODMĚNY

72 % LIDÉ BY TŘÍDILI KVŮLI FINANČNÍ ODMĚNĚ A NE KVŮLI ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ

58 % LIDÉ BY SI PŘEPOČÍTÁVALI, JESTLI SE JIM TŘÍDĚNÍ VYPLATÍ

38 % LIDÉ BY TŘÍDILI STEJNĚ JAKO DOPOSUD

33 % LIDÉ BY VYBÍRALI POPELNICE SOUSEDŮM, ABY MĚLI VÍCE VYTŘÍDĚNÉHO ODPADU

24 % LIDÉ BY ZTRATILI POCIT, ŽE DĚLAJÍ NĚCO PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ NEZIŠTNĚ

ODHAD DOPADU ZAVEDENÍ FINANČNÍCH ODMĚN ZA TŘÍDĚNÍ

ODHAD DOPADU ZAVEDENÍ FINANČNÍCH ODMĚN ZA TŘÍDĚNÍ

RESPONDENTI,
KTEŘÍ NETŘÍDÍ
ODPAD

88 %

LIDÉ BY TŘÍDILI VÍCE/ZAČALI BY
TŘÍDIT I TI, KDO DNES NETŘÍDÍ

54 %

LIDÉ BY SI PŘEPOČÍTÁVALI, JESTLI
SE JIM TŘÍDĚNÍ VYPLATÍ

RESPONDENTI, KTEŘÍ BYDLÍ
V RODINNÉM DOMĚ

79 %

LIDÉ BY ČASEM POŽADOVALI
ZVÝŠENÍ TĚTO ODMĚNY

RESPONDENTI,
KTEŘÍ TŘÍDÍ
ODPAD

97 %

64 %

RESPONDENTI, KTEŘÍ BYDLÍ
V BYTĚ

73 %

TYPOLOGIZACE RESPONDENTŮ PODLE ODHADU DOPADU ZAVEDENÍ FINANČNÍCH ODMĚN ZA TŘÍDĚNÍ NA TŘÍDĚNÍ ODPAKU

70 % RESPONDENTŮ

je přesvědčeno, že by v případě zavedení finančních odměn lidé třídící odpad třídili více a do třídění by se současně zapojili i ty osoby, které dosud netřídily

12 % RESPONDENTŮ

si myslí, že by se v případě zavedení finančních odměn nezměnilo chování lidí třídících odpad, avšak poskytnutá odměna by současně netřídící motivovala k tomu, aby začali odpad třídít

11 % RESPONDENTŮ

si myslí, že by zavedení finančních odměn nezměnilo chování lidí, kteří třídí, ani současných netřídících

7 % RESPONDENTŮ

je přesvědčeno, že by v případě zavedení finančních odměn lidé třídící odpad sice třídili více, avšak poskytnutá odměna by současně netřídící stejně nemotivovala k tomu, aby začali třídít odpad

O INSTITUTU

INESAN (Institut evaluací a sociálních analýz) je první soukromý vědecko-výzkumný institut v oboru společenských věd založený v ČR. Jde o nezávislý subjekt, který byl založen podle pravidel stanovených Evropskou unií (Článek 2.2, písm. d. Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací). INESAN je výzkumnou organizací dle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a je zapsán na Seznamu výzkumných organizací vedeném Radou pro vědu, výzkum a inovace (RVVI). Cílem institutu je provádět základní výzkum, aplikovaný výzkum nebo experimentální vývoj a šířit jejich výsledky prostřednictvím výuky, publikování nebo převodu technologií, přičemž veškerý zisk je zpětně investován do těchto činností.

Hlavními činnostmi, kterými se INESAN zabývá, jsou evaluace a sociální analýzy.

Mezi tematické okruhy, jejichž výzkumem se INESAN zabývá, patří eticky odpovědné chování, manažerská studia, ICT, životní prostředí a sociální témata.

Díky svému zázemí v oblasti metodologie aplikovaného společenského vědního výzkumu INESAN poskytuje také zpracování výzkumných šetření a metodologických analýz. INESAN rovněž poskytuje odborné služby při tvorbě metodických nástrojů pro evaluaci, realizuje samotná evaluační šetření, podílí se na přípravě zadávací dokumentace, poskytuje peer-review dokumentů vztahujících se k evaluaci a k metodologii společenského vědního výzkumu.

Publikace, expertízy, odborná stanoviska a posudky, které INESAN vydává, nejsou ovlivněny postoji donorů a zadavatelů, nýbrž obsahují nezávislý pohled expertů institutu INESAN.

